

VITTERHETSAKADEMIENS

Ledamotsbostäder

Upptäck Vitterhetsakademiens kulturfastigheter

Vila eller arbeta i vackra och anrika miljöer!

VITTERHETSAKADEMIEN äger och förvaltar fem kulturfastigheter: Rettigiska huset på Villagatan 3 i Stockholm, Borgs by på Öland, Skånelaholms slott i Uppland, Stensjö by i Småland och Stjernerunds slott i Närke. Fastigheterna, förutom Villagatan 3, har ledamotsbostäder som är belägna i kulturhistoriska rofyllda miljöer med fina möjligheter till natur- och kulturupplevelser. Två av fastigheterna har lokaler för möten eller konferenser.

Bostäderna kan bokas av Akademiens ledamöter och medarbetare för privat bruk eller arbete. Släkt och vänner är välkomna att följa med i den utsträckning antalet sängplatser tillåter. Samtliga hus har åretruntstandard och är fullt utrustade för självhushållning. Om vistelsen avser akademiskt arbete utgår ingen kostnad.

Ett av Akademiens syften är att främja och finansiera forskning inom kulturmiljövård. Kulturfastigheterna är en viktig kontaktyta med allmänheten – genom fastigheterna och utifrån aktuell forskning med anknytning till dem kan Akademien förmedla kunskap om kulturlandskap, arkitektur och kulturhistoria. Fastigheterna är donerade till eller förvärvade av Akademien och ingår i områden av riksintresse för kulturmiljövården.

Att besöka kulturfastigheterna ger möjlighet att lära känna denna del av Akademiens verksamhet och möta de medarbetare som arbetar här. **VARMT VÄLKOMMEN!**

Foto: Urban Wedin

Kulturreseptat Stensjö by. Minnesstugan längst fram, och ledamotsbostaden till vänster. Det tredje stora huset är också möjligt att hyra.

Borgs by och Gråborg

Mitt på Öland ligger Borgs by med den mäktiga fornborgen Gråborg och Sankt Knuts medeltida kapellruin. Byn består av två kringbyggda gårdar med manbyggnader och ladugårdslängor, som omges av ett levande jordbrukslandskap. Byn har också en av två fungerande väderkvarnar på Öland och en äldre smedja. I byn bedrivs traditionellt jordbruk med får och kor som betar de vidsträckta markerna i Mittlandsskogen.

Besökare kan uppleva landskapet längs de slingrande vandringslederna som går genom artrika hagmarker, slåtterängar och hassellundar. Den stora slåtterängen är särskilt vacker på våren när orkidéerna blommar.

Området är öppet för besökare året om, och under sommarhalvåret håller gårdsbutiken öppet. Kapellruinen är en uppskattad plats för vigslar.

Ledamotsbostaden är inrymd i en flygel på den västra gården. Bostaden har två sovrum med vardera två sängar (plus två extrasängar), vardagsrum med tv, stort kök med matplats och badrum. Till bostaden hör en uteplats i den lilla trädgården framför huset.

Borgs by ligger mellan Norra Möckleby och Algutsrum, 10 kilometer öster om Färjestaden.

Ledamotsbostaden i Borgs by.

  Borgs by och Gråborg

Skånelaholms slott

SKÅNELAHOLMS SLOTT består av en huvudbyggnad i senrenässansstil från 1600-talet och fyra friliggande flyglar från mitten av 1700-talet, omgivna av en stor park med lindallé och fruktträdgård. De kulturhistoriskt rika omgivningarna och närheten till den fågelrika miljön vid sjön Fysingen kännetecknar området. Strax nordöst om slottet står runstenen från Sälna, hitflyttad i början av 1800-talet.

Skånelaholm rymmer i dag möbler, konst, antikviteter och allmogeföremål insamlade av Herbert och Ing-Marie Rettig som 1962 donerade slottet till Akademin. En stor del av de Rettigska allmogeföremålen visas på hembygdsgården, som Herbert Rettig tog initiativ till att förflytta 1935 till dess plats mitt emot Skånela kyrka. Där finns också en kvarn från 1600-talet.

Slottet visas för allmänheten under sommaren då även butik och kafé är öppna. Parken är öppen hela året.

Ledamotsbostaden är belägen i den östra flygeln. Huset har ett stort kök med matplats, salong med öppen spis, vardagsrum med kakelugn, tre sovrum med totalt sex bäddar och ett badrum. Huset som har ett sammanträdesrum med wifi lämpar sig för möten och mindre konferenser. Roddbåt och cyklar går att låna.

Skånelaholms slott ligger i Sigtuna kommun, 10 kilometer norr om Upplands Väsby.

  Skånelaholms slott

Ledamotsbostaden på Skånelaholms slott.

Foto detta uppslag: Per Myrrehed

Stensjö by

I kulturreseptat Stensjö by ligger boningshus och ladugårdar fortfarande samlade på traditionellt sätt. Klungbyn med de gamla trädgårdarna, inägorna och hagarna med betande får och kor, slingrande grusvägar med kilometerlånga gärdsgårdar, stenmurar samt stora skogar ger en föreställning om ett svunnet Småland. Vitterhetsakademien förvärvade Stensjö by 1960 i syfte att bevara en småländsk skogsby för framtiden. Sedan 2020 är Stensjö by kulturreseptat.

Byn har flera vandringsleder och är öppen för allmänheten hela året. Ett enklare kafé håller öppet sommartid. Inom gångavstånd ligger sjön Starringen med badplats. Roddbåt och cyklar går att låna.

Ledamotsbostaden på bytomten är från 1800-talet och har fyra sängplatser fördelade på tre sovrum (plus två extrasängar), vardagsrum med matplats, kök och ett badrum. En mindre ledamotsbostad ligger några stenkast utanför bykärnan och har ett sovrum med en säng, vardagsrum med säng, ett litet kök samt badrum. På bytomten finns ytterligare ett stort hus tillgängligt med sex sängplatser fördelade på tre sovrum, vardagsrum med matplats, kök och två badrum. De två husen i byn ligger intill varandra och kan med fördel hyras av ett sällskap, till exempel för möten och konferenser.

Västra gården har moderna konferensfaciliteter för cirka 35 personer, ett mindre bibliotek och arbetsplats med wifi.

Stensjö by ligger 10 kilometer norr om Oskarshamn.

  Stensjö by

Ledamotsbostaden på bytomten i Stensjö by.

Den mindre ledamotsbostaden vid Västra gården.

Stensjö by

Stjernerunds slott

Stjernerunds slott stod klart 1808 och är byggt i en stram, nyklassicistisk stil och omgivet av en park i engelsk landskapsstil med alléer och promenadvägar. Slottet har en sällsynt välbevarad och högklassig inredning från 1850-talet, då det ägdes av familjen Bernadotte. Slottet består av en huvudbyggnad och fyra friliggande flyglar. Augusta Cassel donerade 1951 Stjernerunds slott med inventarier samt park till Vitterhetsakademien.

Slottet visas för allmänheten under sommaren när även slottsbutik och kafé håller öppet. Parken är öppen hela året. Vid infarten till slottet ligger Stjernerunds Gårdsbutik med lokalproducerade varor.

Ledamotsbostaden är belägen i den västra trädgårdsflygeln från 1700-talet. Bostaden har på entréplan ett stort kök med matplats, sällskapsrum, ett sovrum med dubbelsäng, toalett samt en separat dusch. En trappa upp ligger två sovrum med två sängar vardera (plus två extrasängar) och badrum. Till bostaden hör en uteplats i trädgården och en närbelägen privat badbrygga i Vättern. Roddbåt och två cyklar går att låna.

Stallsalen, som är belägen i det gamla stallet, går att hyra för fester och möten. Kungsbryggan nedanför slottet är en populär plats för vigslar.

Stjernerunds slott ligger 6 kilometer söder om Asker sund, på en udde i sundet som förbinder sjön Alsen med Vättern.

  Stjernerunds slott

Foto: Jonas Gylling

Stjärnsunds slott

Stjernerunds slott
ASKERSUND

Skänelaholms slott
UPPLANDS VÄSBY

Stensjö by
OSKARSHAMN

Borgs by
FÄRJESTADEN

Sankt Knuts kapell i Borgs by. Foto: Emma Rydnér • Omslagsfoto: Per Myrehed

Kungl. KUNGL. VITTERHETS HISTORIE
OCH ANTIKVITETS AKADEMIE
Vitterhetsakademien